

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

**Азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу, еңбек құқығы
кафедрасы**

ОВТ 3309 Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау

6В04205 – «Құқықтану» білім беру бағдарламасы

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

АЛМАТЫ, 2023

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: Рыскалиев Д.У.
6B04205 – «Құқықтану» білім беру бағдарламасы оқу жоспарының негізінде
әзірленген

Азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу, еңбек құқығы
кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

«18» 10 2023 ж. №04 Хаттама

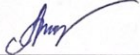
Кафедра меңгерушісі,
з.ғ.д., профессор

Сулейменова С.Ж.

Білім беру және оқыту сапасы бойынша
академиялық комитеттің төрайымы
«_08_» _11_ 2023 ж., хаттама № _03_ Урисбаева А.А.

Факультеттің Ғылыми кеңесінде ұсынылды
«_09_» _11_ 2023 ж., хаттама № _03_

Ғалым хатшы Атаханова Г.М.

Кіріспе

6B04205 – «Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша бакалавриаттың білім алу бағдарламасын игеру ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бауылаумен аяқталады. . Емтихан- қорытынды бақылауға бакалавриаттың оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған студенттер ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған студенттерге осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған студент бұйрығымен қайтадан оқуға тіркеледі, егер емтиханнан 25 балл алса онда қайта тапсыру FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі. Биылғы оқу жылы жазбаша офлайн форматында қабылданады. Емтихан сұрақтары Нұсқаулықпен бекітілген үлгідегі үш деңгейдегі, оқу жоспарындағы тақырыптармен қамтылған, 45 сұрақтан құралған.

Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау Емтихан сұрақтары қамтылатын тақырыптар

1 Тақырып. Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету - әлеуметтік-құқықтық жүйе: ұғымы, қағидалары және жалпы сипаты

Негізгі сұрақтар:Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету, еңбекті қорғау әлеуметтік құқықтық жүйе: ұғымы, қағидалары және сипаты. Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету -конституциялық қағидат, конституциялық, еңбек, азаматтық және басқа да құқық салаларында айқындалған міндет.

2 Тақырып. Еңбекті қорғау, еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету - кешенді құқықтық институт: ұғымы, құқықтық қатынастардың дара түрі ретінде маңызы, субъектілері, заңдық маңызы бар фактілері (жағдаяттары).

Негізгі сұрақтар:Еңбекті қорғау, еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету институтының субъектілері, олардың құқықтық мәртебесі, негізгі белгілері. Қызметкерлердің қызмет саласы, лауазымы, жас мөлшері, еңбек жағдайы және әлеуметтік (отбасылық) жағдайына байланысты құқықтық мәртебесі, құқықтары мен міндеттері, оларға таралатын әлеуметтік кепілдіктер.

3 Тақырып. Еңбекті қорғауды басқару: ұғымы, уәкілетті органдар. Жоспарлы және жоспардан тыс тексерулерді жүргізу тәртібі, оларды рәсімдеу, тексеру актілерін дайындауда қойылатын талаптар.

Негізгі сұрақтар: Еңбекті қорғауды басқарудың, құқықтық реттеудің сұрақтары. Ұйым деңгейінде еңбекті қорғау туралы ережелердің сақталуына бақылау жүргізетін уәкілетті мемлекеттік және қоғамдық органдар. Жоспарлы және жоспардан тыс тексерулерді жүргізу тәртібі, оларды рәсімдеу, тексеру актілерін дайындауда қойылатын талаптар. Уәкілеттілік: ұғымы, сипаты.

4 Тақырып. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау туралы заңнамада көзделген қауіпсіздік стандарттары. Техникалық талаптар, регламенттер. Еңбек қауіпсіздігін ұйым деңгейінде қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар.

Негізгі сұрақтар: Еңбек қауіпсіздігі туралы заңнама. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау туралы заңдарда көзделген қауіпсіздік стандарттары. Техникалық талаптар, регламенттер. Еңбек қауіпсіздігін ұйым деңгейінде қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар, жұмыс берушінің міндеттері.

5 Тақырып. Ұйымның өндірістік объектілерін еңбек жағдайларын анықтау мәселелері бойынша аттестаттаудың ұғымы, құқықтық маңызы.

Негізгі сұрақтар: Ұйымның өндірістік объектілерін аттестаттау: ұғымы мен мәні. Еңбек жағдайлары: ұғымы, түрлері және олардың сипаты. Өндірістік объектілердің техникалық регламенттерге сәйкестігін анықтау, оның тәртібі. Аттестациядан өткізуді іске асыратын комиссияны құрудың, оның қызметінің құқықтық сұрақтары.

6 Тақырып. Зиянның ұғымы, еңбек міндеттерін атқару барысында қызметкердің денсаулығына келтірілген зиянды өтеудің құқықтық тәсілдері. Талап қою тәртібі, зиянның түрлері, деликтілік міндеттер.

Негізгі сұрақтар: Қызметкердің еңбек міндеттерін орындау барысында денсаулығына келтірілген зиянды өтеудің құқықтық негіздемелері мен тәсілдері. Еңбек жағдайын реттеу, зиянды өндіру мәселесіне қатысты талап қою тәртібі. Зиянның түрлері, сипаты. Деликтілік міндеттер.

7 Тақырып. Қызметкердің өмірін, денсаулығын міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесі: ұғымы, субъектілік құрамы, сақтандыру жағдаяттары.

Негізгі сұрақтар: Міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесі. Сақтандыру объектісі, сақтандыру жағдаяттары. Міндетті әлеуметтік сақтандыру негізінде туындайтын қатынастарға түсетін субъектілердің құқықтары мен міндеттері: сақтандырылған тұлға, сақтандырушы және сақтаушы.

8 Тақырып. Қызметкердің өтінішін тіркеу, қарау тәртібі. Келтірілген зиянды өтеу мәселесіне қатысты жұмыс берушімен

рәсімделетін құжаттар. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл ұғымы, субъектілері, қолданылатын жазалар - жауапкершілік деңгейі.

Негізгі сұрақтар:Қызметкерлердің өтініштері. Өтініштердің түрлері, оларды қарау тәртібі. Келтірілген зиянды өтеу мәселесіне қатысты қабылданатын жұмыс берушінің актілері, олардың сипаты. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл.

9 Тақырып.Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселесіне қатысты ұлттық заңнамада көзделген, қолданылатын стандарттар.

Негізгі сұрақтар:Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында қолданылатын стандарттар. Халықаралық ұйымдардың құжаттары, олардың маңызы.

10 Тақырып.Қызметкердің денсаулығына келтірілген зиянды өндіру тәртібінің сақталмауымен байланысты жұмыс берушіге және басқа да уәкілетті лауазымды тұлғаларға қолданылатын жауапкершілік түрлері.

Негізгі сұрақтар:Зиян, залал ұғымдары, сипаты. Азаматтық құқықтық және материалдық жауапкершіліктер. Қызметкердің денсаулығына келтірілген зиянды өндіру тәртібінің сақталмауымен байланысты жұмыс берушіге және басқа да лауазымды тұлғаларға қолданылатын жауапкершілік түрлері. Олардың сипаты, белгілері айырмашылықтары.

11 Тақырып.Келтірілген зиянды сот өндірісі тәртібінде және басқа да тәсілдерді қолдана отырып өндірудің ерекшеліктері: теориялық және практикалық сұрақтар.

Негізгі сұрақтар:Талап арызды дайындау және оны сотқа беруде ескерілетін талаптар. Келтірілген зиянды сот өндірісі тәртібінде және басқа да тәртіпте өндірудің ерекшеліктері.

Әдебиеттер:

Негізгі:

1. Рыскалиев Д.У. Қазақстан Республикасында еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етудің конституциялық құқықтық негіздемелері // Қазақстан Республикасында еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етудің конституциялық құқықтық негіздемелері. //Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Қазақстан стратегиялық зерттеулер институты: – Analytic. Информационно-аналитический журнал, 2010/2. – 120 бет.
2. Абайдельдинов Т.М. Некоторые проблемы законодательства о труде и пути их решения. // Актуальные вопросы гражданского процессуального законодательства и трудового права РК: Материалы научно-практической конференции. (г. Алматы, 19-20 декабря 2001 год). – Алматы: КазГЮУ, 2002) – С. 161-165.2.

3. Рыскалиев Д.У. Еңбектік қатынастар жүйесінде жеке тұлғалардың өтініштерін қарау және соларға байланысты шешімдер қабылдаудың құқықтық негідері: конституциялық және еңбектік құқықтық аспектіде//ҚазҰУ хабаршысы. Заң сериясы №1 (49). 2009.-311 бет.
4. Ләйла Байшина. Права человека и сбалансированное развитие// Экономические и правовые проблемы гармонизации законодательства в области защиты прав и обеспечения интересов личности в условиях глобализации: теория и практика стран СНГ: Материалы международной научно-практической конференции посвященной году России в Казахстане (20 ноября). Выпуск 1. – Алматы: Қазак университеті, 2005. – 233 с
5. Абайдельдинов Е.М. Теоретико-правовые аспекты приоритетности в соотношении международного и национального права Республики Казахстан.// Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора юридических наук. Алматы, издательство «Қазак университеті», 2003 г.
6. Жанұзақ Әкім Ұлттық идея адам капиталы дамуының негізі // «Ұлт академиясы» қоғамдық саяси, ғылыми сараптамалық ұлттық әмбебап журналы, «Ақкен медиа». - Шымкент, 2019. - №02 (13). - 75 б.
7. Нургалиева Е.Н., С.А. Бухарбаева Принципы трудового права. - Алматы, 2004. - 160 с.
8. Нурмагамбетов А.М. Рынок труда: правовые проблемы и перспективы. – Алматы: ТОО «Баспа», 1998. – 192 с.
9. Гомьен Д., Харрис Д., Зваак Л. Европейская конвенция E 24 о правах человека и Европейская социальная хартия: право и практика. - МЛ: Изд-во МНИМП, 1998, 600 с.
10. Касабова А.Г. Охрана труда и стандартизация (Правовые вопросы) // Ереван: Изд-во АН Арм. ССР, 1987. - 95 с.
11. Паэглэ В.Э. Охрана труда как социально-правовая система и управление ею. – Рига: Зинатие, 1985. – 176 с.
12. Пашков А.С. Предмет, метод и система трудового права // Трудовое право России: учебник / Т.В.Иванкина, С.П.Марвин, Е.В.Магницкая и др.; под.ред. А.С. Пашкова – СПб.: Издательство Санкт-Петербургского университета. 1993 – 288 с.
13. Сапарғалиев Г.С. Становление конституционного строя Республики Казахстан (1990-1996). Правовые проблемы становления суверенитета Республики Казахстан. – Алматы: «Жеті-жарғы», 1997. – 136 с.
14. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 30 қарашадағы № 927 «Жұмыс берушінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу, бекіту және қайта қарау қағидаларын бекіту туралы» Бұйрығы // Егемен Қазақстан. – 2016. - № 121 (28849).
15. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы № 1053 «Ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлары зиянды және (немесе) қауіпті

жұмыстардың тізбесін, жұмыс істеу жұмыс уақытының қысқартылған ұзақтығына, жыл сайынғы ақы төленетін қосымша еңбек демалысына және еңбекке ақы төлеудің жоғарылатылған мөлшеріне құқық беретін өндірістердің, цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың тізімін, сондай-ақ олардың қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы // [Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесі.](http://adilet.zan.kz/kaz/docs/V1500012731/info) - 2016, 26 қаңтар. <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/V1500012731/info>, 14.03.2020 ж.

16. Нурғалиева Е.Н. Механизм правового регулирования труда. – Алматы: «Жеті жарғы», 1996.-168 с.

Б.Қосымша әдебиеттер:

1. Рыскалиев Д.У., Әскери қызметшілердің денсаулығын, өмірін қорғау құқығын қамтамасыз етудің құқықтық негіздері//ҚазҰУ хабаршысы. Заң сериясы, № 2 (42), Қосымша.-Алматы: Қазақ университеті, 2007.-164 с.
2. Л.Н. Мартынов. Профсоюзы Казахстана и трипартизм: реальность и перспективы // Трехстороннее Соглашение по социальному партнерству. Руководитель проекта: заведующий кафедрой ЮНЕСКО, проф., д.и.н. Л.С. Ахметова, Алматы, 2010.-252 с.
3. Рыскалиев Д.У. Еңбекті қорғау институты субъектілерінің құрамы: құқықтық теориялық аспектілері//Қазақстан Республикасындағы парламентаризмнің теориялық және конституциялық-құқықтық мәселелері: халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары. -Алматы: Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, 2006.-556 б.
4. Рыскалиев Д.У., Ұйымдардың өндірістік объектілерін еңбек жағдайын анықтауға байланысты аттестациядан өткізудің құқықтық мағынасы; еңбек және қоршаған ортаны қорғау құқықтарының шектестігі//«Проблемы развития и унификации экологического и аграрного законодательства Казахстана и стран СНГ в контексте интеграционных процессов» (Байсаловские чтения-2005). Сост. Абдраимов Б.Ж. Материалы международной научно-практической конференции-Астана, 2005-Библиотека земельного права. Выпуск 7.-524 с.
5. Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Сындарлы қоғамдық диалог – Қазақстанның тұрақтылығы мен өркендеуінің негізі» атты 2019 жылдың 2 қыркүйегіндегі Жолдауы // Егемен Қазақстан. – 2019, 3 қыркүйек. - № 169 (29648).
6. «Халыққа берген уәделерімді міндетті түрде орындаймын» Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың халыққа алғашқы Жолдауы // Заң газеті. - 2019, 3 қыркүйек. - №66 (3191).
7. Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев: «Билік халықпен диалог орнатуға мүдделі» // Заң газеті. – 2019, 24 желтоқсан. - №97 (3222).

8. Рыскалиев Д.У., Есламғалиев Ж.Р., Абай М. Кәсіптік одақтардың қызметі: заңнаманы қолданудың кейбір теориялық және тәжірибелік сұрақтары // Социально-экономические аспекты модернизации национальных правовых систем в свете международных норм и стандартов: прошлое, настоящее, будущее: матер. междуна. науч.-практ. конф. – Алматы: «Қазақ университеті», 2019. – 237 б.
9. Цитульский В.Ф. Социальное партнерство: реальность или миф?: монография – Тверь: Тверский государственный университет, 1999. – 202 с.
10. Лукашева Е.А. Общая теория прав человека - М: НОРМА, 1996. – 520 с.
11. Дмитриева Г.К., Довгерт А.С., Панов В.П., Шебанова Н.А. и др. Международное частное право: учебное пособие. – М.: Юрист, 1993. - 33 с.
12. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 19 маусымдағы № 263-III «Құрылыстағы еңбек қауіпсіздігі мен еңбек гигиенасы туралы Конвенцияны (167-Конвенция) ратификациялау туралы» Заңы // Қазақстан Республикасының Парламентінің Жаршысы. – 2007. - № 12 (2493), 87 б.
13. Сарсенбаев К.М. Казахстанское законодательство по правам человека и его соотношение с международными нормами // Права человека: учебное пособие. – Алматы: Данекер, 1999. – 248 с.
14. Мухтарова К.С., Кенжебаева А.Р., Тумбетова А.С. Экономическая безопасность в условиях глобализации: учебное пособие / под. ред. профессора Ш.С. Ахметовой. – Алматы: Юрист, 2003. – 150 с.

В. Нормативтік-құқықтық актілер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашаның №414-V «Еңбек кодексі»;
2. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V «Азаматтық процестік кодексі»;
3. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V «Кәсіпкерлік Кодексі»;
4. Қазақстан Республикасының 2023 жылғы 20 сәуірдегі № 224-VII «Әлеуметтік кодексі»;
5. Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 07 шілдедегі № 360-VI «Халықтың денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі»;
6. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 11 сәуірдегі №188-V «Азаматтық қорғау туралы заңы»;
7. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 416-V «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңы;
8. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы;
9. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 2 қарашадағы № 383-V «Қоғамдық кеңестер туралы» Заңы;

10. Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 26 желтоқсандағы № 986 Жарлығымен бекітілген, Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы;
11. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 16 қарашадағы № 402-V «Қайырымдылық туралы» Заңы;
12. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 19 мамырдағы № 314-V «Ең төменгі әлеуметтік стандарттар және кепілдіктер туралы» Заңы;
13. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 9 ақпандағы № 285-V «Мемлекеттік жастар саясаты туралы» Заңы;
14. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 16 қарашадағы № 401-V «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Заңы;
15. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V «Ақпараттандыру туралы» Заңы;
16. Қазақстан Республикасының 2023 жылғы 11 желтоқсандағы № 44-VII «Ақпараттық қауіпсіздік және цифрлік туралы» Заңы;
17. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 25 желтоқсандағы №132-11 «Сот жүйесі және соттар мәртебесі туралы» Заңы;
18. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 21 мамырдағы № 94-V «Жеке деректер және оларды қорғау туралы» Заңы;
19. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 қаңтардағы № 142-II «Коммерциялық емес ұйымдар туралы» Заңы;
20. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 19 маусымдағы № 2337 «Шетел азаматтарының құқықтық жағдайлары туралы» Заңы;
21. Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 22 шілдедегі № 477-IV «Көші қон туралы» Заңы.
22. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы № 212-III «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі» // Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2006 ж., желтоқсан, № 1 (2482), 1-құжат.
23. Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Азаматтық Кодексі (Жалпы бөлім) (2023 жылғы 20 қаңтарға дейінгі өзгерістер және толықтырулармен) // Қазақстан Республикасы Парламентінің Ведомістері, 1999 ж., № 16-17, 642-құжат; № 23, 329-құжат; 2009 ж., № 3-4, 66-құжат.
24. Қазақстан Республикасының 1993 жылғы 20 қаңтардағы № 1901-XII «Әскери қызметшілер мен олардың отбасы мүшелерінің мәртебесі және оларды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы (2009 жылғы 09 ақпанға дейінгі өзгерістер және толықтырулармен) // Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Ведомістері, 1993 ж., № 2, 32 құжат.
25. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 21 қаңтардағы № 67-1 «Банкроттық туралы» Заңы // Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1997 ж., № 1-2.
26. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылы 4 желтоқсандағы № 1171 «Екі айдан астам еңбекке уақытша жарамсыздық мерзімі белгіленуі

мүмкін ауру түрлерінің тізбесін бекіту туралы» Қаулысы // «Ресми газет» 2007 ж. 15 желтоқсан № 52 (365).

27. «Жұмыс уақытының қысқартылған ұзақтығына және жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысына құқық беретін өндірістердің, цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың тізімін, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлары зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың тізбесін және оны қолдану жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы № 1053 Бұйрығы
28. Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2017 жылғы 6 қазандағы № 9 «Соттардың еңбек дауларын шешу кезінде заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» нормативтік қаулысы.
29. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 21 қарашадағы № 87-III «Экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтар туралы халықаралық Пактіні ратификациялау туралы» Заңы // ҚР Парламентінің Жаршысы. - 2005. - № 19-20, 79 б.
30. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы № 245-1 «Нәсілдік кемсітушіліктің барлық нысандарын жою туралы халықаралық Конвенцияға қосылуы туралы» Заңы // ҚР Парламентінің Жаршысы. - 1998. - № 11-12 (2277).
31. Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 29 маусымдағы № 248-1 «Әйелдерге қатысты кемсітушіліктің барлық нысандарын жою туралы Конвенцияға қосылуы туралы» Заңы // ҚР Парламентінің Жаршысы. - 1998. - № 11-12 (2277).
32. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 14 желтоқсандағы № 115-II «Құндылығы бірдей еңбегі үшін ерлер мен әйелдерге бірдей сыйақы беру туралы Конвенцияны ратификациялау туралы» Заңы // ҚР Парламентінің Жаршысы. - 2000. - № 21, 387 б.
33. Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 20 шілдедегі № 444-1 «Қазақстан Республикасының Еңбек және кәсіптер саласындағы кемсітушілік туралы 1958 жылғы Конвенцияны ратификациялауы туралы» Заңы // ҚР Парламентінің Жаршысы. - 1999. - № 21, 764 б.
34. Соттардың денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу жөніндегі Республика заңдарын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1999 жылғы 9 шілдедегі N 9 Нормативтік қаулысы

Емтихан тапсыру бойынша нұсқаулық:

1. Жазбаша емтиханды тапсыру процесі оқытушының «Univer» ақпараттық жүйесіне енгізілген емтихан сұрақтарының негізінде автоматты түрде жасақталу арқылы жүреді. Офис-тіркеуші әзірлеген келу парақтары мен пән бойынша жасақталған билеттер деканат қызметкерлерімен off-line режимде емтихан өткізу үшін басып шығарылады.

Емтиханның өтуін бақылау:

Off-line режимде өтетін емтиханды пәнді оқыту процесіне араласпаған кезекші оқытушы бақылайды.

Емтихан қабылдайтын аудиторияда дыбыс жазу құрылғылары бар бейнебақылау камералары орнатылады.

«Univer» ақпараттық жүйесіне енгізілген емтихан сұрақтарының жалпы саны –45

Off-line режимде өтетін емтихан ұзақтығы:

Жасақталған 3 сұрақтан тұратын емтихан билетіне жауап беру үшін әрбір білім алушыға 120 минут уақыт беріледі.

Өткізу регламенті.

Off-line режимдегі емтихан алдын ала білім алушылар мен оқытушыны ескерте отырып кесте бойынша өтеді.

Off-line режимде өтетін емтихан басталуға **15 минут қалғанда** кезекші оқытушы білім алушыларды отырғызады. Отыратын орындары көрсетілген келу парақтары толтырылады.

Кезекші оқытушы Off-line режимде өтетін емтиханға келген білім алушыны жеке куәлігі бойынша тексереді.

Off-line режимде өтетін емтиханға білім алушының орнына бөтен адам келген ретте осы бұзушылық турасында хаттама толтырылады. Емтиханға өзімен бірге шпаргалка, ұялы телефон, смарт-сағаттар және т.б. техникалық құрылғылар мен өзге де рұқсат етілмеген ақпарат алу құралдарын алып кіруге немесе пайдалануға, өзге білім алушылармен не бөгде адаммен сөйлесуге, біреудің ТАӘ немесе басқа да жеке басын куәландыратын жауап парақтарын көшіруге тиым салынады.

Аталған жағдайлар орын алғанда хаттама толтырыла отырып, тәртіпті бұзушыға осы пән бойынша «F» (қанағаттанарлықсыз) бағасы қойылады. Акті шағымдануға және апелляциялық тәртіпте қарауға жатпайды.

Емтихан қорытындысы бойынша жауаптарды тексеру және алған балын «Univer» ақпараттық жүйесіндегі аттестациялық ведомостьке енгізу уақыты – 48 сағатқа дейінгі уақытты қамтиды.

Бағалау саясаты

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау, аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің (мақсатпен көрсетілген оқыту нәтижелерінің) қалыптасуын тексеру.

Жиынтық бағалау: аудиторияда жұмыс белсенділігін және қатысуын бағалау; орындалған тапсырманы, СӨЖ-ді (жоба / кейс / бағдарлама/...) бағалау. Қорытынды бағаны есептеу формуласы ұсынылады.

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі:

$$\frac{PK1+PK2}{2} \cdot 0,6 + ИК \cdot 0,4.$$
 Мұнда АБ – аралық бақылау; ҚБ – қорытынды бақылау (емтихан).

Әріптік жүйе бойынша баға	Сандық эквивалент	Баллдары (%-дық көрсеткіші)	Дәстүрлі жүйе бойынша баға
---------------------------	-------------------	-----------------------------	----------------------------

A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	